



WOJEWODA WIELKOPOLSKI
KN-I.4131.1.34.2020.19

Poznań, dnia 6 lutego 2020 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr XV/121/19 Rady Miasta i Gminy Czarniejewo z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt osób bezdomnych w schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Uchwała nr XV/121/19 Rady Miasta i Gminy Czarniejewo z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt osób bezdomnych w schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, zwana dalej „uchwałą” została podjęta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 3 i art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.).

Uchwałę doręczono Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 8 grudnia 2020 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził co następuje:

W świetle art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. Przepis art. 97 ust. 5 ustawy ma charakter upoważnienia ogólnego do wydania aktu prawa miejscowego. Jediną wskazówką dla miejscowego prawodawcy jest obowiązek dopełnienia wymogu szczegółowości, czyli samodzielnego doboru kryteriów odpłatności. Nie oznacza to jednak niczym nieskrępowanej swobody rady gminy realizującej swoje kompetencje w tym zakresie. Większa skala swobody prawotwórczej, jaka występuje przy ogólnym

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 661-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

upoważnieniu ustawowym do stanowienia aktów prawa miejscowego i brak precyzyjnych wytycznych co do treści takich podustawowych uregulowań jest bowiem ograniczona całokształtem i celem przepisów normujących dziedzinę, której dany akt, wydany w oparciu o upoważnienie dotyczy (por. wyrok WSA w Białymstoku z dnia 30 marca 2010 r., sygn. akt II SA/Bk 726/09).

W § 2 uchwały (ust. 1 – reguluje kwestie odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych, natomiast ust. 2 - reguluje kwestie odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi) rada zawarła zapis, zgodnie z którym odpłatność za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych ustala się według zasad określonych w tabelach. W tabelach rada określiła wysokość miesięcznej odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych („wysokość odpłatności wyrażona w % liczona od pełnego kosztu pobytu w schronisku dla bezdomnych”) liczoną w stosunku do dochodu osoby przebywającej w schronisku określonego według kryterium dochodowego („dochód osoby kierowanej w stosunku procentowym do odpowiedniego dla niej kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej”).

W ocenie organu nadzoru przepis art. 97 ust. 5 ustawy zawierający delegację dla rady do podjęcia ocenianej uchwały, nie upoważniał jej do określenia konkretnej wysokości opłaty.

Na podstawie ustawowej delegacji rada powinna tylko ustalić szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności. Ustawodawca ukształtował bowiem uprawnienie rady wyłącznie w przedmiocie ustanowienia określonych reguł, którymi następnie powinien kierować się podmiot kierujący osobę do danego ośrodka wsparcia. Przyjęte przez radę reguły nie mogą pozbawiać uprawnienia podmiotu ustawowo upoważnionego do ustalenia wysokości opłaty za pobyt w danym ośrodku wsparcia. Zgodnie bowiem z art. 97 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy, opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną. Należy więc stwierdzić, że rada ustalając szczegółowe zasady odpłatności, powinna określić jedynie granice, tzw. „widelki”, w ramach których opłata winna zostać ustalona przez uprawniony podmiot. Granic tych, w ocenie organu nadzoru, nie stanowią konkretne stawki opłat wyrażone procentowo i uzależnione od wysokości dochodu.

Zaprezentowane stanowisko koresponduje z poglądem wyrażonym przez WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 28 stycznia 2014 r., sygn. akt IV SA/Wr 629/13: „Mając na względzie brzmienie art. 97 ust. 1 ustawy nie ulega zdaniem Sądu wątpliwości, ustalenie opłaty powinno przyjąć formę decyzji administracyjnej. Przy czym, znaczący wpływ na treść ewentualnego rozstrzygnięcia ma zakres przyznanej pomocy i stanowisko strony (osoby kierowanej lub jej przedstawiciela ustawowego), z nią bowiem organ orzekający powinien uzgodnić wysokość opłaty. Nie zmienia to jednak faktu, że decyzja przyjmie postać jednostronnego i władczego rozstrzygnięcia organu administracyjnego. Rada nie ma kompetencji w tym zakresie, a w zakresie ustalania »szczegółowych zasad« powinna określić jedynie granice, w ramach których opłata winna zostać ustalona przez uprawnione podmioty. Granic tych nie stanowią konkretne stawki opłat (wyrażone w procentach) uzależnione od wysokości dochodu. Ustalenie przez organ uchwałodawczy konkretnego wymiaru ponoszonej opłaty w istocie jest działaniem przekraczającym upoważnienie ustawowe zawarte w art. 97 ust. 5 ustawy oraz wkroczeniem w kompetencje innego organu”.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że powołane postanowienia uchwały wprowadzają reguły, które nie pozostawiają swobody uprawnionym ustawowo podmiotom do ustalania wysokości

opłaty za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych. Tym samym Rada Miasta i Gminy Czarniejewo nie wypełniła prawidłowo delegacji wynikającej z art. 97 ust. 5 ustawy, a stwierdzone uchybienie ma charakter istotny i uzasadnia konieczność stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Zdaniem organu nadzoru tak skonstruowana uchwała nie może zostać uznana za prawidłową realizację kompetencji przyznanej radzie gminy mocą art. 97 ust. 5 ustawy.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, uzasadnione jest stwierdzenie nieważności ocenianej uchwały w całości.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Łukasz Mikołajczyk
*(dokument podpisany
elektronicznie)*

Otrzymują:

Rada Miasta i Gminy Czarniejewo

Burmistrz Miasta i Gminy Czarniejewo

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, tel. 661-854-14-51, fax. 61-854-18-36

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: nk@poznan.uw.gov.pl

www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117